

Bizkaia

Arrazola (Atxondo): yoldámanġo,
*yoldákiŕten

Arrieta: eskúðel, *eifáyíŕtén

Bakio: eſáaſte

Bermeo: [ez da galdetu]

Berriz: eskúleku

Bolibar: eldúleku, yoldáeskú

Busturia: oráleku, *eifákíŕten

Dima: gwatuléku, ayaſaðéro

Elantxobe: [ez da galdetu]

Elorrio: mángo, *yoldákiŕten

Errigoiti: eskúleku

Etxebarri: mángu, *kiŕtén

Etxebarría: eskúlekó

Gamiz-Fika: ayáſeðéro

Getxo: áſté, *eſákíŕtem

Gizaburuaga: áſte, eskuléku

Ibarruri (Muxika): mángu

Kortezubi: áſtá

Larrabetzu: áſta

Laukiz: manexár

Leioa: ayáſaleku, *eſáj kiŕten

Lekeitio: ayáſaðero, *kiŕtén

Lemoa: βéſo

Lemoiz:

Mañaria: ayáſaðéro, *eſkutáſne (?)

Mendata: átseko tíra

Mungia: áſta, *eſakíŕten

Ondarroa: [ez da galdetu]

Orozko: yoldáſta, *eſkútaġn

Otxandio: áſta, *kiŕten, *eſkútiġa

Sondika: eſkuko maſgú, eſámangu

Zaratamo: eſkútaġné, eſkútaġnekiŕten

Zeanuri: kíŕten, *áſta

Zeberio: áſta, *yoldakiŕten

Zollo (Arrankudiaga): [ez da galdetu]

Zornotza: yoldámanġu

Araba

Aramaio: mángo, yoldákiŕten

Gipuzkoa

Aia: yoldékeŕtén

Amezketá: eskúlekú

Andoain: elðúle^{kú}, yoldéβ^{laŕ}

Araotz (Oñati): eldúleku

Arrasate: kíŕten

Arroa (Zestoa): makéra

Asteasu: eskúl^{ku}

Ataun: eskúlekú

Azkoitia: eskulé^{ku}, *maké^a

Azpeitia: keŕtén, βelári

Beasain: eskúl^{ku}

Beizama: eskúlekú

Bergara: eskúlekú

Deba: keŕtén, eldúlekó, eldúlekú

Donostia: yoldékeŕtén

Eibar: eskúleku

Elduain: eskúlekú

Elgoibar: eskúleku

Errezil: eskúlekú

Ezkio-Itsaso: kíŕtén, *eſkúlekú

Getaria: yoldékeŕtén, *eſkúlekú

Hernani: βelaŕí, eskúl^{ku} (?)

Hondarribia: eskútoki

Ikaztegieta: eskúlekú

Lasarte-Oria: eskuleku

Legazpi: yoldáeskúlekú

Leintz Gatzaga: eldúleku, áſta

Mendaro: eskúlekó

Oiartzun: kiér

Oñati: *βoldákiŕten

Orexa: ákeŕ

Orio: eskúlekú

Pasaia: goldékiér

Tolosa: eskúl^{ku}

Urretxu: eskúlekú

Zegama: *eſkúlekú

Nafarroako Foru Komunitatea

Abaurregaina / Aburrea Alta:

Alkotz: góldekiðéŕa (mark.)

Aniz: kíðer

Arbizu: eſkutóki

Berute: eſkutoké

Donamaria: eſkútoki

Dorrao / Torrano: kíðer, eſkutóki

Erratzu: kíðer

Etxalar: goldékiðér, eſkútiġ

Etxaleku: góldekiŕtén

Etxarri (Larraun): eſkútoki:

Eugi: kóldekiðér

Ezkurra:

Gaintza: keŕtén

Goizueta: eſkule^{ku}

Igoa: kiðér, eſkutokí

Jaurrieta: ántſa

Leitza: kíŕtén

Lekaroz: kiðér (?), eſkútre

Luzaide / Valcarlos: jaŕfoyiðér

Mezkiritz:

Oderitz: eſkúlekú

Suarbe: eſkutóki

Sunbilla: *eſkútiġiġ

Urdiain: yíŕten

Zilbeti: kiðéŕa

Zugarramurdi: kiŕtáġn

Lapurdi

Ahetze: gíðer

Arrangoitze: βeſó

Azkaine: giðéŕa (mark.)

Bardoze: gíðer

Beskoitze: yíðer, bRa^háſgiðér

Donibane Lohizune: yíðéŕ

Hazparne: gíðer

Hendaia: yíðer, braſkál

Itsasu: gíðer

Makea: yíðer

Mugerre: iðer

Sara: yíðer

Senpere: yíðer

Urketa: giðéŕa (mark.)

Uztaritze: aðaátýiðer

Nafarroa Beherea

Aldude: eſkutíŕa, eſkutíġ

Arboti: giðár

Armendaritze: yíðer

Arnegi: yíðer

Arrueta: [ez da galdetu]

Baigorri: eſkutíġ

Bastida:

Behorlegi: eſkuloki, eſkílokják (mark.)

Bidarrai: yíðar

Ezterenzubi: giðér

Gamarte: yíðer

Garrüze: yíðar

Irisarri: yíðer

Izturitze: [ez da galdetu]

Jutsi: giðer

Landibarre: yíðer

Larزابale: giðér

Uharte Garazi: gíðer

Zuberoa

Altzai: gíðar

Altziurükü: gréſte

Barkoxe: iyúġ

Domintxaine: yíðar, pynét

Eskiula: mantſeú

Larraine: andátġ

Montori:

Pagola: gréſte, giðár, giðérak (mark.)

Santa Grazi: braſkárt

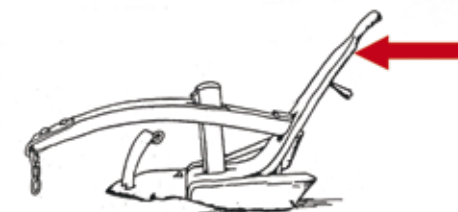
Sohüta: gíðer, giðarāk (mark.)

Urdiñarbe: gíðar

Ürrüstoi: braſkárt

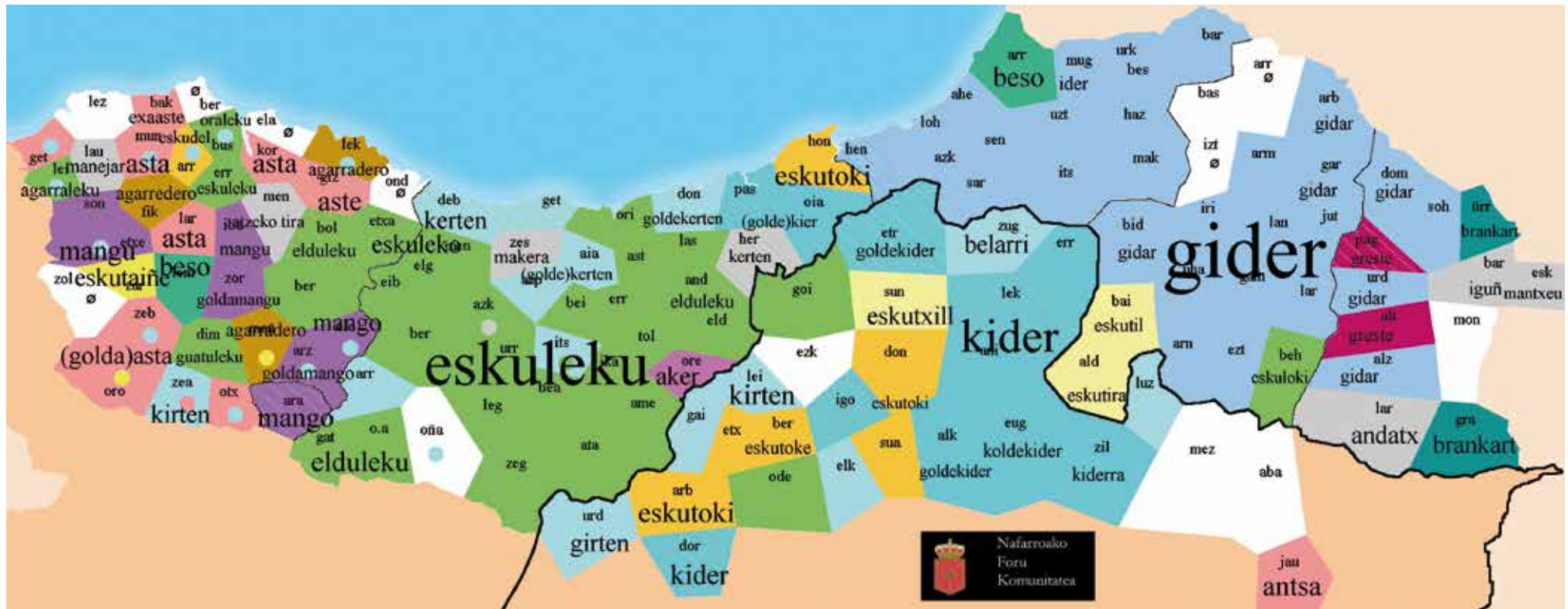
Mapan sartzen ez diren erantzunak:

Otxandio (B): *eſkútiġa

1627. Mapa: esteva / mancheron / plow handle

GALDERA: 39060 ALG: 267; ALEANR: I, *140

	(-) kirten
	(golde)kider
	gider
	eskutill(a)
	eskutain(e)
	(-) esku (-)
	-leku
	agarradero
	(-) mangu
	asta
	aker
	beso
	grete
	brankart
	bestelakoak

- Goldatzen dabilen pertsonak eskuekin heltzen duen goldearen piezaren izena galdetu da.

- "(-) esku (-)" superlemaren barnean erantzun hauek bildu dira: eskudel, eskutoke, eskutoki, eskutire, goldaeksu.

- "-leku" superlemaren barnean erantzun hauek bildu dira: agarraleku, elduleku, elduleku, eskiloki, eskilokiak, eskuleko, eskuleku, goldaeskuleku, oatuleku, oraleku.

- "(-) mangu" superlemaren barnean erantzun hauek bildu dira: eskuko mangu, examangu, goldamango, goldamangu, mango, mangu.

- Zenbait herritan helduleku bateko pieza erabili da; beste zenbaitetan, ordea, bikoa. Tresnaren arabera da.

- Andoainen bi helduleku omen zituen: bata kalka eta kakoa saltaraziz, lurra iraultzen duen piezari buelta emanarazten diona, "goldébelarri", alegia; bestea, goldeari eusteko lagungarri dena: "elduléku" delakoa.

- Ahetzen bi giderrekoa eta gider bakarrekoa erabiltzen omen zen. Bakuna mahastietan erabiltzen zen.

- **Bestelakoak:** andatx (Larraine), atzeko tira (Mendata), belarri (Hernani, Azpeitia), goldebelarri (Andoain), iguñ (Barkoxe), makera (Azkoitia), manejar (Laukiz), mantxeu (Eskiula), püñet (Domintxaine).

Laukiz: *Guk bateko eukí ixin du. Orrégas manejeta san da manejarra.*

Dima: *Bost kirtén. Guatulekuek bi yekosak, kirtena dok bat.*

Mendaro: *Goldá txikixák egúrra... eskúleko bát, bakárta éukitzen deu. Góld'aundixák bí éukitze itxu.*

Beizama: *Bí, eméngo bai. Náparrun bá'teko baía ["eskúlekú"az].*

Ataun: *Bí gabillák sártu egúrrei ta bí eskúlekú izate ittu. Géó, púntan sóka ízaten dó ta gízónak ebáltzen do áu, láian ái dianák. Bí eskúlekú egúr batén.*

Dorrao: *Kiderrién jártzen dá eskúba, eskútokiyá.*

Suarbe: *Góldiak eta mákine ttikiek ere báí ["éskutóki"az].*

Bardoze: *Bethi behar zen güiletik, etzen bera yoaíten ahal eta gidaria aintzinian [behar zen].*

Arboti: *"Gidárrak". Bürietan behar zinien hartü eta airatü, bena bera ari zün...*

Larraine: *Bi eskiez hartzen den hua ["andátx"].*